REPUBLIKA HRVATSKA
Općinski sud u Vukovaru
Vukovar, Županijska ul. br. 31

Poslovni broj: P-181/2024-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Vukovaru, po sucu Mariji Knežević Karamijatović, kao sucu pojedincu, u građanskopravnoj stvari tužitelja Ivana Orlovčića, Borovo Naselje, Lička 162, Vukovar, OIB 22535866809, zastupanog po punomoćniku Marku Cvrkoviću, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Cvrković i partneri d.o.o. Vukovar protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, OIB 53056966535, Zagreb, Magazinska cesta 69, zastupani po odvjetnicima iz OD Mađarić & Lui d.o.o. Zagreb radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon zaključene glavne javne rasprave održane u nazočnosti tužitelja, Ivana Peičevića, odvjetničkog vježbenika iz ureda punomoćnika tužitelja, te Davora Petrovića, odvjetnika u Osijeku, kao zamjenika punomoćnika tuženika 20. listopada 2026. na osnovi čl. 335. Zakona o parničnom postupku, 30. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetna i bez pravnog učinka nepoštena ugovorna odredba točke 3. Ugovora o kreditu broj: 198-50-2661590 od 11.02.2005. godine zaključenog između tužiteljice i tuženika kojom je određeno kako naknada za obradu kredita iznosi 3,30 % od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita

II. Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, OIB:53056966535, Zagreb, Magazinska cesta 69, da isplati tužitelju Ivanu Orlovčiću, Borovo Naselje, Lička 162, Vukovar, OIB 22535866809, iznos od 373,95 eura (slovima: tristosedamdesettrieuraidevedesetpetcenti), zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od 27. srpnja 2006.g. do isplate i to do 31. srpnja 2008.g. po stopi od 15%, zatim u periodu od 01. kolovoza 2008.g. do 31. srpnja 2015. po eskontnoj stopi HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, a u periodu od 01. kolovoza 2015.g. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3%, od 01. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. isplate po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije

refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. sve do isplatepo stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, OIB:53056966535, Zagreb, Magazinska cesta 69, da tužitelju Ivanu Orlovčiću, Borovo Naselje, Lička 162, Vukovar, OIB 22535866809, naknadi prouzročeni parnični trošak u iznosu od 474,14 eura (slovima: četiristosedamdesetčetirieuraičetrnaestcenti) zajedno sa zateznom kamatom koja teče od 30. listopada 2026. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, sve u roku od 15 (petnaest) dana.

IV. Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženika za naknadu troškova parničnog postupka u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužitelj je protiv tuženika 27. svibnja 2024. podnio tužbu ovom sudu radi utvrđenja ništetnosti i isplate. U tužbi navodi da je 11.02.2005.g. sa tuženikom zaključio Ugovor o kreditu broj: 198-50-2661590 na iznos od 17.695,29 CHF, da je odredbom čl.3. navedenog ugovora, određeno da se naknada za obradu kredita naplaćuje u iznosu od 3.30 % od iznosa kredita, da je jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita…“. Navedenu odredbu kredita, odnosno dio odredbe u kojoj se određuje naknadu za obradu kredita od 3,30 % iznosa kredita, tužitelj smatra nepoštenom i ništetnom. Naime, navedena naknada je određena tipski bez mogućnosti pregovaranja sa tužiteljem kao korisnikom kredita. Dakle, sporna odredba sastavni dio formularnog ugovora o kreditu o čijem sadržaju korisnik kredita nije mogao pregovarati niti je upoznat sa sadržajem Tarife banke na koji ta sporna ugovorna odredba upućuje čime je narušena pravična ravnoteža u međusobnim pravima i obvezama, te predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu ugovora u skladu sa odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske posl. br. U-III-3231/2022, U-III- 7491/2022, U-III-236/2023, U-III-369/2023, U-III-597/2023 od 13.07.2023.g. Troškove obrade kredita tuženik je naplatio tužitelju prilikom isplate kredita dana 14. travnja 2005.g. i to u iznosu od 373,95 eura (2.817,51 kn). Prije pokretanja ovoga postupka, tužitelj se obratio tuženiku sa zahtjevom za mirno rješenje, međutim tuženik na navedeni zahtjev nije

dao nikakvo očitovanje niti mu je isplatio neosnovano naplaćenu naknadu za obradu kredita, već mu je samo dao očitovanje o iznosu naknade.

2. U odgovoru na tužbu tuženik navodi da su tužitelj i tuženik 11.02.2005. sklopili Ugovor o kreditu 198-50-1661590 (dalje u tekstu: Ugovor) kojim je tuženik stavio na raspolaganje tužitelju iznos u kunskoj protuvrijednosti 17.695,29 CHF uz redovnu kamatnu stopu od 5.85% godišnje, promjenjivu i kamatu po dospijeću, također promjenjivu. Ugovor je sklopljen sukladno članku 1021. Zakona o obveznim odnosima koji je lex specialis i regulira ugovore o kreditu između banke i korisnika kredita, a istim je propisano da su bitni sastojci ugovora o kreditu obveza banke da korisniku kredita stavi na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, dok je obveza korisnika kredita banci platiti ugovorenu kamatu i dobiveni iznos novca vratiti u vrijeme i na način utvrđen ugovorom. Nesporno je da je tužitelj slobodnom voljom sklopio Ugovor u valutnoj klauzuli CHF te da su mu prilikom sklapanja Ugovora uručeni i opći akti kreditora te da se tužitelj svojim potpisom usuglasio sa svim odredbama ugovora o kreditu i uručenim općim aktima.

2.1. U odnosu na navode tužitelja da je odredba koja se odnosi na troškove obrade kredita ništetna tuženik tvrdi da je odredba čl. 3. predmetnog ugovora jasna, lako uočljiva i razumljiva, da pravnu osnovu za naplatu predmetne naknade predstavljaju upravo odredba čl. 3. Ugovora o kreditu i opći akti tuženika, a tužitelju ne samo da je pojašnjena sporna odredba Ugovora, već je isti razumijevanje i prihvat potvrdio javnom bilježniku kao povjereniku suda prilikom solemnizacije Ugovora. Tuženik ističe kako nikada nije zaprimio prigovor tužitelja u pogledu ugovorene odnosno naplaćene naknade. Tužitelj neutemeljeno ističe da je ugovorena odredba nepoštena i nedopuštena, a kao takva i ništetna i ne navodi u čemu se sastoji propust tuženika. Prije zaključenja ugovora, tuženik je objasnio svaku odredbu ugovora tužitelju, a obzirom tužitelj nije prigovarao odredbama, stranke su zaključile ugovor. Tuženik ističe prigovor zastare. Sukladno čl. 225. Zakona o obveznim odnosima: „Tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare.“ Obzirom da je tužitelj podnio tužbu 26.05.2024. razvidno je da je tražbina zastarjela. Nesporno je da je tužitelj slobodnom voljom sklopio predmetni Ugovor o kreditu, te da su mu prilikom sklapanja Ugovora uručeni i opći akti kreditora te da se tužitelj svojim potpisom usuglasio sa svim odredbama ugovora o kreditu i uručenim općim aktima.

2.2. Tuženik ističe da nisu osnovani navodi tužitelja da je tuženik postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja jer da bi se odredba o potrošačkom ugovoru mogla smatrati nepoštenom kumulativno moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti (čl.81. Zakona o zaštiti potrošača Narodne novine br. 96/03): a) da se o istoj nije pojedinačno pregovaralo i b) da se, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, takvim uređenjem uzrokuje značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Obzirom da je tužitelj, nakon što mu je objašnjena svaka odredba Ugovora o kreditu, isti potpisao razvidno je da je tuženik postupio u cijelosti u skladu s načelom savjesnosti i poštenja. Slijedom svega navedenog, vidljivo je da je tužbeni zahtjev očito neosnovan.

3. U podnesku od 27. studenoga 2024. tužitelj ističe da su navodi tuženika iz odgovora na tužbu neosnovani i paušalni, da je nesporno kako je tužitelj svojim

potpisom na ugovoru pristao na sklapanje istoga, kao i da je sporni ugovor solemniziran kod javnog bilježnika. Sporno je koliko je tužitelj bio zapravo upoznat s pojedinim odredbama ugovora, poglavito dijela koji se odnosi na obradu kredita. Nadalje navodi da je Ugovorom o kreditu tuženik obvezao tužitelja na plaćanje naknade za obradu zahtjeva u visini postotka iznosa kredita, bez da mu prethodno ili naknadno jasno i nedvosmisleno predočio strukturu navedenih troškova, tj. od čega se isti sastoje, zašto je određena naknada baš u ovoj visini, a što navedenu obvezu tužitelja kao potrošača čini u potpunosti neodređenom i neodredivom te posljedično tome nepoštenom i ništetnom. Nadalje, iako je ugovor solemniziran kod javnog bilježnika, to se pretpostavlja da je tužitelj bio upoznat sa svim pojedinim ugovornim odredbama, odnosno ako korisnik kredita izjavi da ugovor kojeg je podnio na solemnizaciju ne razumije, javni bilježnik ugovor neće solemnizirati, no razumijevanje se odnosi na smisao i posljedice posla, a ne na smisao i posljedice pojedinih ugovornih odredaba. Slijedom navedenog, nedvojbeno se može zaključiti kako je tužitelj nije bio informiran o bitnim sastojcima ugovora, a zbog svoje nestručnosti, pristao je na potpis i takvog ugovora. S druge strane radi se o obrascu kredita tuženika, o kojemu se nije pojedinačno pregovaralo, odnosno o odredbama cjelokupnog ugovora se nije pojedinačno pregovaralo, što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja, a takvim uređenjem uzrokuje značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Što se tiče prigovora zastare, tužitelj ističe kako isti nije osnovan, imajući u vidu da zastara prava potraživanja prema pojedinačnim tužbama za preplaćenu razliku zbog ništetne odredbe ugovora o kreditu nastupa protekom 5 godina od pravomoćnosti odluke o utvrđenju ništetnosti, dok samo utvrđivanje ništetnosti sukladno Zakonu o obveznim odnosima ne zastarijeva.

4. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid i pročitao Ugovor o kreditu broj 198-50-2661590 od 11. veljače 2005. (list 5-11 spisa), zahtjev za isplatom (list 12-13 spisa), potvrdu RBA od 16. svibnja 2024. (list 14-15 spisa), potvrdu o slanju pošiljke (list 16-19 spisa) te je saslušao tužitelja u svojstvu parnične stranke.

4.1. Na pripremnom ročištu održanom 20. listopada 2026. tuženik po punomoćniku predložio je da se kao VPS utvrdi iznos od 373,95 eura dakle kondemnatorni iznos za koji se traži isplata, te nije osporio visinu tužbenog zahtjeva, dok je osnova i dalje sporna. Sud je pozvao tužitelja po punomoćniku da označi vrijednost predmeta spora te je tužitelj po punomoćniku naveo da kao vrijednost predmeta spora označava iznos od 873,95 eura i to 500,00 eura za utvrđenje a 373,95 eura za isplatu. Također je naveo da odustaje od prijedloga za financijsko-knjigovodstveno vještačenje jer tuženik više ne osporava visinu tužbenog zahtjeva.

4.2. Na tom ročištu sud je temeljem odredbe čl. 40. Zakona o parničnom postupku donio rješenje kojim je kao visina predmeta spora utvrđen iznos od 373,95 eura. Naime, stajalište je ovoga suda da vrijednost predmeta spora treba odrediti u iznosu naplaćene naknade i u slučaju kada je tužitelj postavio deklaratorni tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti odredbe temeljem koje je naknada naplaćena budući da deklaratorni zahtjev u konkretnom slučaju predstavlja prethodno pitanje za odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za isplatu.

5. Nakon ocjene svakog dokaza zasebno i u njihovoj ukupnosti te na temelju rezultata cjelokupno provedenog postupka ovaj sud je ocijenio da je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan.

6. Predmet spora je zahtjev za utvrđenjem ništetnosti ugovorne odredbe Ugovora o kreditu broj 198-50-2661590 kojom je ugovorena tzv. ulazna naknada za administraciju i obradu kredita kao i zahtjev za isplatom iznosa od 373,95 eura.

7. Između stranaka je sporno predstavlja li predmetna odredba Ugovora o kreditu broj 198-50-2661590 o tzv. ulaznoj naknadi nepoštenu ugovornu odredbu a time i ništetnu te pripada li tužitelju pravo na isplatu iznosa od 373,95 eura. Sporna je i osnovanost prigovora zastare.

8. Nije sporno da su tužitelj i tuženik 11.02.2005. sklopili Ugovor o kreditu 198-50-2661590 kojim je tuženik stavio na raspolaganje tužitelju iznos u kunskoj protuvrijednosti 17.695,29 CHF uz redovnu kamatnu stopu od 5.85% godišnje, promjenjivu i kamatu po dospijeću, također promjenjivu. Nadalje, nije sporno da je u čl. 3. predmetnog Ugovora ugovorena tzv. ulazna naknada, naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita, u visini od 3,30% od iznosa kredita koja je jednokratna, naplaćuje se od iznosa kredita prilikom prvog korištenja kredita. Navedene nesporne činjenice proizlaze iz predmetnog Ugovora o kreditu od 11. veljače 2025. koji je sud pročitao tijekom dokaznog postupka.

9. Iz iskaza tužitelja proizlazi da je predmetni kredit podigao radi kupnje automobila za osobne potrebe, u autokući se raspitao o uvjetima kreditiranja te su oni pripremili papire za banku. U banku je došao potpisati ugovor o kreditu, pročitao ga je i potpisao, nije baš sve razumio. Kada je tražio neko pojašnjenje, opet mu je objašnjeno na način da nije shvatio s obzirom da nema stručna znanja da to razumije te su mu u banci rekli da to tako ide i da tako mora biti. Tako mu nije bila jasna ni odredba o naknadi za obradu kredita odnosno nije mu bilo jasno za što ona služi, što se njome podmiruje i kako se utvrđuje njen iznos. Na upit punomoćnika tužitelja tužitelj je naveo da je završio osnovnu školu, da je kredit otplaćen i da ga je on u cijelosti otplatio. Na upit zamjenika punomoćnika tuženika tužitelj je naveo da je pročitao cijeli ugovor o kreditu prije potpisivanja, da u vrijeme zaključenja nije razumio pojmove ulazna i izlazna naknada, da je tražio da mu službenica u banci pojasni taj pojam ulazne naknade na što mu je ona rekla da je to tako te je iz toga on zaključio da se radi o kreditu "uzmi ili ostavi", da nije tražio kredit bez naknada, nije ni znao što su te naknade samo mu je rečeno koliki je iznos i rata kredita te da nakon što je pročitao ugovor, ne sjeća se je li bila neka odredba koja mu nije odgovarala, bio mu je potreban auto i da podigne kredit bez jamca.

9.1. Iskaz saslušanog tužitelja kao stranke u pogledu radnji i informacija koje je dobio prije zaključenja ugovora o kreditu sud je cijenio kao istinit i uvjerljiv i to posebice u dijelu gdje navodi da prilikom ugovaranja kredita nije pregovarao s bankom o odredbi ugovora kojim se određuje naknada za administraciju i obradu kredita niti je mogao utjecati na visinu iste.

10. Iz potvrde RBA od 16. svibnja 2024. (list 14-15 slijedi) slijedi da je tuženik tužitelju prilikom isplate/korištenja kredita dana 14. veljače 2005. naplatio naknadu za obradu kredita u iznosu od 2.817,51 kune (3,30 % od iznosa kredita) sukladno čl. 3. NAKNADA – Ugovora i kreditu i da je ista naplaćena od iznosa odobrenog kredita.

11. Nadalje, iz pročitanog ugovora o kreditu i iskaza tužitelja slijedi da je tužitelj predmetni kredit podignuo radi kupnje automobila za osobne potrebe pa kako tuženik nije u smislu odredbe čl. 219. u vezi odredbe čl. 221 a sve ZPP-a, dostavio sudu dokumentaciju iz koje bi bilo razvidno suprotno to je sud cijenio vjerodostojnim iskaz tužitelja kako je kreditom financirao kupovinu osobnog vozila te nedvojbenim utvrdio status potrošača tužitelja (pravni stav zauzet u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020.).

11.1. Pored toga, prema čl. 2 Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN br. 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15, 52/16, 128/22, 156/23) potrošač je fizička osoba koja u transakcijama obuhvaćenima tim Zakonom djeluje izvan poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja dok je ugovor o kreditu ugovor u kojem vjerovnik odobrava ili obećava odobriti potrošaču kredit u obliku odgode plaćanja, zajma ili slične financijske nagodbe, osim ugovora o trajnom pružanju usluge ili isporuke proizvoda iste vrste kada potrošač plaća za takve usluge ili proizvode tijekom cjelokupne njihove isporuke u obliku obroka. Kako predmet spora proizlazi upravo iz ništetnosti pojedinih odredbi ugovora o kreditu sklopljenog među strankama, a budući da u postupku nije ni na koji način dokazano da je tužitelj kredit koristio za neku poslovnu djelatnost, tužitelj se smatra potrošačem.

12. Prije svega valja naglasiti da je odredbom čl. 328. ZOO-a propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi iz čega slijedi da svaka zainteresirana osoba (članak 327. stavak 1. ZOO-a) može uvijek isticati ništetnost bez obzira je li ugovor ispunjen.

13. Sukladno odredbi čl. 173 st. 1, st. 3 toč. 4. tada važećeg Zakona o bankama ("Narodne novine" br. 84/02., 141/06., 117/08., 74/09.) tuženik je bio dužan na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima, a pod obveznim informiranjem koje se odnosi na odobravanje kredita podrazumijevaju se podaci o naknadama, odnosno provizijama koje (osim kamata po deklariranoj nominalnoj stopi) banka zaračunava korisniku kredita.

14. Nadalje, nesporno je kako je odredbom čl. 3. predmetnog Ugovora o kreditu, ugovorena naknada u visini 3,30% od iznosa kredita, stoga je činjenica ulazne naknade kao i visina iste bila poznata. Naime, uzimajući u obzir da je ova obveza jasno navedena u Ugovoru o kreditu, tužitelju, da je postupio s pažnjom uobičajno savjesnog potrošača, predmetna obveza nije mogla ostati nepoznata. Osim toga, navedena obveza, čak i da nije bila jasno naznačena u ranije navedenoj dokumentaciji, tužitelju je mogla postati poznata najkasnije u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu budući da je sadržana u samom tekstu Ugovora o kreditu.

15. Međutim, iako je riječ o ugovornoj odredbi koja je jasno i razumljivo sastavljena jer omogućuje tužitelju da u trenutku sklapanja ugovora precizno ocijeni visinu te naknade a time i ekonomske učinke ugovaranja takve odredbe (3,30% od iznosa odobrenog kredita obračunato na dan korištenja kredita), sama činjenica da je riječ o transparentnoj odredbi ne znači ujedno da je odredba poštena.

16. Odredbama čl. 81. st. 1. i 2. i čl. 82. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne

novine'' br. 96/2003, 46/2007, 79/2007) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora, propisano je kako ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te stoga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

17. Prilikom ocjene je li sporna ugovorna odredba poštena, sud je sukladno čl. 83. ZZP/03 uzeo u obzir narav usluge na koju se ugovor odnosi (predmet ugovora) u vrijeme kad je ugovor sklopljen, sve popratne okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora i sve ostale odredbe tog ugovora.

18. Kada je riječ o pitanju je li poštovano načelo savjesnosti i poštenja iz čl. 81. st. 1 ZZP/03, odlučno je ocijeniti bi li tuženik, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način poslovao s tužiteljem, mogao razumno očekivati da bi tužitelj prihvatio takvu ugovornu odredbu da se o njoj pojedinačno pregovaralo. Imajući na umu da ugovorna odredba čl. 3. predmetnog Ugovora o kreditu ne sadrži podatke o stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima na koje se ona odnosi, a posebice imajući na umu da je za iznos naknade tužitelju umanjen iznos kredita koji mu je stoga stavljen na raspolaganje, ne može se zaključiti da bi tuženik mogao razumno očekivati da bi tužitelj pristao na tu odredbu u pojedinačnim pregovorima.

18.1. Kada je riječ o ispitivanju mogućeg postojanja znatnije neravnoteže, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije na koju se ugovor odnosi, s jedne strane, i troškova koji na temelju sporne odredbe terete potrošača, s druge strane (3,30%). Naime, značajna neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je na temelju primjenjivih zakonskih odredbi stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima.

19. Nadalje, odredbe članaka 1021 do 1024 ZOO-a ne predviđaju plaćanje naknade za obradu i odobrenje kredita, a takva obveza nije previđena niti tada važećim Zakonom o bankama. Drugim riječima, iako nije bilo zabranjeno niti na drugi način ograničeno, ugovaranje odredbe o naknadi za obradu i odobrenje kredita nepovoljno je utjecalo na pravni položaj tužitelja kao potrošača u odnosu na onaj položaj koji je bio predviđen u dispozitivnom nacionalnom pravu.

20. U skladu s čl. 59 st.1. toč. 3. ZZP/03 ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati poglavito odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti.

21. U konkretnom slučaju predmetni Ugovor o kreditu ne sadrži konkretan opis troškova i usluga koji se plaćanjem sporne naknade naplaćuju u vrijeme sklapanja ugovora, pa prema shvaćanju ovog suda nije niti jasno na što se točno sporna naknada odnosi odnosno što je istom obuhvaćeno. Naime, razumno je da u troškove banke treba uključiti materijalni trošak uredskog materijala, informatičke opreme te korištenja

energenata, međutim nije razumno zaključiti da se takvi troškovi namiruju naknadom koja ovisi o visini odobrenog kredita kad je jasno da je riječ o troškovima koji ne ovise o toj visini jer su jednaki za sve kredite neovisno o iznosu u kojem su odobreni. Tuženik u tijeku postupka nije priložio niti jedan dokaz kojim bi opravdao ugovaranje sporne odredbe, u vidu administrativnih troškova obrade dokumentacije, troškove osoblja i slično, te je ugovornom odredbom tuženik nametnuo tužitelju obvezu plaćanja naknade u postotku od iznosa kredita koji je on sam odredio, a bez da se o tome pojedinačno pregovaralo.

22. Slijedom navedenog, a budući da u spornoj odredbi Ugovora o kreditu nisu naznačeni troškovi obuhvaćeni ugovorenom naknadom te uzimajući u obzir da je odredbama Ugovora o kreditu tužitelj preuzeo i dodatnu obvezu snošenja svih troškova vezanih uz sastav, potvrđivanje (solemnizaciju) i provedbu tog ugovora, to se može zaključiti da su troškovi koji su na ovoj način prebačeni na tužitelja nerazmjerni u odnosu na visinu u kojoj su stvarno nastali. Opseg naknade je tužitelju bio razumljiv, međutim sadržaj novčane obveze i svrha iste, bez specifikacije u ugovoru i bez ikakve informacije za koje to radnje tuženiku treba 3,30% od iznosa kredita (što je u konkretnom slučaju iznosilo 8.817,51 kuna) i zašto troškovi obrade rastu u ovisnosti od visine kredita, tužitelju nije pojašnjen.

23. Imajući na umu zakonsku obvezu tuženika iz čl. 59 st. 1 toč. 3. ZZP/03 i činjenicu da nije riječ o samorazumljivim troškovima, to je očito da je tuženik na tužitelja čl. 3. Ugovora o kreditu prenio obvezu plaćanja naknade i troškova koji ne odgovaraju stvarno pruženim uslugama ili troškovima. Ta ugovorna obveza koja ima učinak to da je tuženik de facto oslobođen obveze iz čl. 59 st. 1 toč. 3 ZZP/03 da dokazuje da su isplatom kredita stvarno nastali troškovi i stvarno pružene usluge u visini od 3,30% njegove visine, utječe na pravni položaj tužitelja i stvara na njegovu štetu značajnu neravnotežu u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere jer tuženik nije dokazao da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, a niti je o istoj tužitelju omogućeno pregovaranje.

24. Pored toga, Sud Europske unije u svojim presudama C-84/19 i C-224/19 potvrdio je da je nepošteno bez pregovaranja s potrošačem tipskim ugovorom ugovarati na početku kredita nekakve ulazne troškove obrade za koje ne postoji nikakvo obrazloženje na temelju čega su nastali, koji su netransparentni, i koji su neproporcionalni.

25. Dakle, sud je na temelju provedenog dokaznog postupka utvrdio da stranke nisu posebno pojedinačno pregovarale o ugovornoj odredbi iz članka 3. predmetnog ugovora o kreditu, a kojom ugovornom odredbom je bilo propisano se naknada naplaćuje u visini od 3,30% od iznosa kredita, koja se naplaćuje prilikom isplate kredita.

26. Naknada za obradu kredita sama po sebi ne mora biti ništava, ako se o toj ugovornoj odredbi posebno pregovaralo, te ako ugovorena naknada ne prouzrokuje neravnotežu između potrošača i trgovca. Slijedom navedenog, ugovorna odredba iz čl. 3. predmetnog ugovora o kreditu je nepoštena jer se o istoj nije posebno unaprijed pregovaralo, tužitelj kao korisnik kredita nije mogao utjecati na sadržaj ugovorne odredbe, te je prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih

strana na štetu potrošača, pa je kao takva ništava u smislu odredbe čl. 81. stavka 1. i 2. i čl. 87. st.1. ZZP/03.

27. Predmetne ugovore o kreditu valja sagledati i u smislu Općih uvjeta ugovora kredita kako je to određeno čl. 295. i čl. 296. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05, 41/08 i 125/11-dalje ZOO-a), jer se radi o ugovorima unaprijed sastavljenim za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) predlaže drugoj ugovornoj strani ugovor po principu uzmi ili ostavi.

28. Tužitelj sve da mu je i bila pružena prilika da išta kaže o predmetnom ugovoru ne bi mogao postići da se bilo što u predmetnom ugovoru mijenja. Takvi ugovori su tipski ili adhezijski ugovori, a takvi ugovori su ništetni ukoliko su sastavljeni suprotno načelu savjesnosti i poštenja i prouzrokuju očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama strana na štetu suugovaratelja, sastavljača ili ugrožavanja postizanja svrhe sklopljenog ugovora. Stoga je tuženik nezakonito i nepošteno primjenjivao i ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita, a na koji način je doveo tužitelja u neravnopravan položaj u kojem isti nije mogao utjecati na sadržaj unaprijed pripremljenog ugovora, odnosno o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo sa tužiteljem.

29. Mišljenje je suda da je odredba ugovora o ulaznoj naknadi prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, te su stoga ove odredbe neodređene ili neodredive, te posljedično ništetne.

30. U pogledu visine tužbenog zahtjeva valja reći da tuženik nije osporio visinu naknade za obradu kredita u iznosu od 373,95 eura, odnosno visinu tužbenog zahtjeva.

31. Odredba članka 323. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23) propisuje kako je, u slučaju ništetnosti ugovora, svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora; stoga, kako je tuženik temeljem rečene ništetne odredbe od tužitelja primio 373,95 eura, sukladno naprijed citiranoj odredbi tuženik je tužitelju navedeni iznos dužan vratiti.

32. Tužitelju pripadaju i zatražene zatezne kamate na taj iznos i to od 27. srpnja 2006. (kako je potraživano u tužbenom zahtjevu) iako je naplata sporne naknade bila 14. veljače 2005., a koje zatezne kamate su tužitelju dosuđene temeljem odredbe članka 29. stavka 1. odnosno, kada je visina istih u pitanju, stavka 2. Zakona o obveznim odnosima.

33. Tuženika se smatra nepoštenim stjecateljem, budući je on, kao financijska institucija, morao znati da je naknada za prijevremenu otplatu kredita zapravo svojevrsna naknada dijela iznosa neostvarenih kamata koje je, prema ugovoru, banka trebala dobiti do kraja njegova trajanja te s obzirom na to da nije dokazao da je zbog prijevremene otplate pretrpio ikakvu štetu.

34. U odnosu na istaknuti prigovor zastare utuženog potraživanja, sud isti

smatra u cijelosti neosnovanim. Naime, Vrhovni sud Republike Hrvatske je na sjednici svog građanskog odjela 30. siječnja 2020. zauzeo pravno shvaćanje kako zastara restitucijskog zahtjeva temeljem instituta ništetnosti, općenito ne počinje teći prije pravomoćnog utvrđenja ništetnosti, odnosno zauzeo je pravno shvaćanje koje glasi: "Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. ZOO/05, kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora."

34.1. Kako je u konkretnom slučaju ništetnost predmetnog ugovora ustanovljena tek u predmetnom postupku, u kojem je o navedenom sud odlučivao kao o prethodnom pitanju, tako zastara još nije niti započela teći slijedom čega nije niti mogla nastupiti.

35. Dakle, kako zastarni rok od pet godina nije niti počeo teći, prigovor zastare tuženika nije osnovan te je sukladno članku 323. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22 - dalje ZOO) tuženik dužan vratiti tužitelju sve što je primio po osnovi koja je utvrđena ništetnom.

36. Slijedom svega navedenoga, odlučeno je kao pod točkom I. i II. izreke presude.

37. O troškovima tužitelja odlučeno je temeljem odredbe čl. 154. st. 1. ZPP imajući u vidu odredbe Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23, dalje u tekstu: OT), kao i to da je tužitelj u cijelosti uspio s postavljenim tužbenim zahtjevom, te su zbog toga tužitelju zastupanom po punomoćniku odvjetniku priznati kao potrebni i nužni i to trošak sastava tužbe prema Tbr. 7. toč. 1. OT sa 50 bodova, trošak zastupanja na ročištu od 20. listopada 2026. prema Tbr. 9. toč. 1. OT sa 50 bodova, trošak sastava obrazloženog podneska od 27. studenoga 2024. prema Tbr. 8. toč. 1. OT kojim se očituje na navode iz odgovora na tužbu sa 50 bodova, trošak ročišta za objavu odluke prema Tbr. 9. toč. 3. OT sa 25 bodova, odnosno za sve poduzete radnje u postupku ukupno 175 bodova, a što s obzirom na vrijednost boda od 2,00 eura iznosi ukupno 350,00 eura, što uvećano za PDV od 25% odnosno 87,50 eura iznosi sveukupno 437,50 eura. Sud nije tužitelju priznao zatraženi trošak za sastav zahtjeva za isplatu u iznosu od 50,00 eura uvećano za PDV od 25% budući da navedeni zahtjev za isplatu ne ulazi u troškove parničnog postupka s obzirom da nije bio nužan preduvjet podnošenja tužbe u konkretnom slučaju.

37.1. Pored ovog iznosa tužitelju je još priznat trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 6,64 eura i sudske pristojbe na presudu u iznosu od 30,00 eura.

37.2. Sveukupni troškovi tužitelja iznose 474,14 eura, stoga je valjalo odbiti zahtjev tužitelja za isplatu daljnjeg iznosa od 88,36 eura.

37.3. Sud je tužitelju priznao zateznu kamatu na dosuđeni trošak od dana donošenja presude 30. listopada 2026. temeljem odredbe čl. 151. st. 3. Zakona o parničnom postupku i čl. 30. st.2. Ovršnog zakona.

38. Budući da tuženik nije uspio u parnici, sud je njegov zahtjev za naknadu

troškova postupka odbio u cijelosti kao neosnovan.

39. Slijedom iznijetog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Vukovaru 30. listopada 2026.

Sudac:
Marija Knežević Karamijatović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 (petnaest) dana računajući od dana primitka ovjerenog prijepisa iste. Žalba se podnosi nadležnom županijskom sudu putem ovoga suda u tri istovjetna primjerka.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojemu se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje, a presudu će sud istaknuti na internetskoj stranici e-oglasnoj ploči sudova, dok ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi (čl. 335. st. 9., 10. i 11. ZPP-a).

Stranci koja nije uredno obaviještena o ročištu na kojemu se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP-a o dostavi pismena (čl. 335. st.11. ZPP-a)

Dostaviti:
1. Tužitelju putem punomoćnika
2. Tuženiku putem punomoćnika

Broj zapisa: **9-3088f-73f40**

Kontrolni broj: **013ba-5c407-68bff**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Vukovaru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.